

MATSITUASJONEN.

Direktør Schei i forsyningsdepartementet holdt forleden dag foredrag om matsituasjonen og fremhevet bl.a. at tyskerne her i landet hadde fått praktisk talt all mat fra Tyskland. Norge hadde kun avstått fra 3 til 5 % av sin matproduksjon til okkupasjonsmakten. Disse opplysninger var åpenlyse tilførsel til manuskriptet i siste utgave av denne pennen. De stemmer ihvertfall ikke helt med samme foredrags opplysninger om potetsituasjonen. Man får den forbløffende opplysning at det vil bli knapphet på potetproduksjonen i år er ca. 1 220 000 tonn mot ifjor ca. 1 300 000 tonn. Norges normale produksjon av poteter er imidlertid ca. 900 000 tonn, hvilket alltid har vært rikelig. Tyskerne beslaglegger med andre ord minst 300 000 tonn eller ca. 25 % av vår potetproduksjon, hvilket er noe ganske annet enn 3 - 5 %. Ifjor tok Tyskland samme kvantum forskjellen er bare at da stod det åpenlyst i landets aviser at Tyskland hadde overtatt vår merproduksjon, men hvis det skulde opstå noen potetknapphet her i landet, vil vi få det samme kvantum tilbake, da Tyskland som bekjent er et av de mest potetdyrkende land i verden." Men i år heter det altså bare at det vil bli potetknapphet her i landet.

Det er forøvrig ikke bare poteter den ene båten etter den andre laster inn ved kaiene i Oslo. For tiden laster en stor dansk båt gulerøtter, kålrabi og kål ved Fillipstad. Det er en fornøielse å se så mye grønnsaker på en gang, nu det er så knapt om maten!

Ifølge opplysninger i svensk presse ekspedertes i første halvår 1941 fra Norge i transitt til Tyskland: 1277 tonn kaffe, 183 tonn egg, 5800 tonn margarin, 600 tonn smør, 8382 tonn kjøtt, 5018 tonn melk, 1116 tonn ost og 40 tonn fløte.

NS hevder stadig at et okkupert land er pliktig til å underholde okkupasjonsmakten med livsfornødenhetene. I folkeretten er det imidlertid en fortsettelse av denne paragraf, hvor det heter: "i den utstrekning landet makter det". Hvis det okkuperte land ikke har overskudd på levnetsmidler, og okkupasjonsmakten ikke selv kan skaffe sig det ved tilførsler, plikter okkupasjonsmakten å trekke sig ut av det okkuperte land. Som man vil bemerke, har NS-presiden omhyggelig undgått å citere disse to meget viktige bestemmelser.

NAZISMENS STØRSTE "FILOSOF"

Er Ernst Jünger som har skrevet "Der Arbeiter" (1932). Her hevder han at den nye tids mennesker må tilpasse sig teknikkon. Mennesket selv må bli "en gjenstand" hevder han, slik innrettet at det blir mest mulig effektivt for staten. Samme sted hevder han at nazismen er så antikristelig at det ikke engang er nødvendig å sette det på programmet.

Selv har han sviktet alle sine standpunkter. Hans siste bok "Auf den Marmorklippen" er forbudt annonsert og omtalt.

DØDSDOMMENE.

For noen tid siden offentliggjordes i avisene navnene på 6 nordmenn som var dømt til døden og skutt fordi de hadde begunstiget fienden. At vi nordmenn, som offisielt befinner oss i krig med Tyskland, begunstiger fienden når vi forsøker å undslippe til vår allierte England, er et kapittel for sig som vi ikke skal komme nærmere inn på. Men dommen i "Isbjørn-saken" har et forspill som vi her kortelig skal redogjøre for:

De 6 mennskaper på "Isbjørn", som på grunn av skipperens forræderi blev opbragt av et tysk bevakningsfartøi i Nordishavet, blev oprindeelig dømt til livsvarig tukthus. Herr Terboven var imidlertid av den mening at dommen var for mild og kunde ha farlige konsekvenser. På Terbovens anmodning til Berlin blev så dommen forandret til dødsstraff og de 6 nordmenn blev skutt.

Mange nordmenn er dømt til hårde straffer i denne tiden og flere til døden. Det har vært felles for dem alle, de har tatt sin dom som menn, rolige og sinnelike. De som gav sitt liv døde på en måte som for all tid vil være et vidnesbyrd om en høi kultur og en uselvisk fedrelandskjærlighet.

LEVE KONG HAARON OVER ET FRITT NORGE.

Kopier og send videre! La iallfall dette eksemplaret gå videre og stadig videre!

T I D E N S T E G N

32. årg.	Grunnlagt av O. Thommessen	29. november 1941	Nr. 96	Siste utgave.

TAUSHET ER GULL.

Ved den siste tids begivenheter med nye dødsdommer og tukthusstraffer har vi atter fått en kraftig påminnelse om å vise den ytterste forsiktighet når det gjelder arbeidet på den norske hjemmefront. Vi skal ikke la oss skremme til absolutt taushet. Det er av den største betydning at sannheten om det som foregår kommer frem og spres til flest mulig. Men vi må huske på at angivere og provokatører kan finnes hvor man minst aner det, og en ubetenksom uttalelse kan være skjebnesvanger. Snakk ikke om det såkalte illegale arbeide, og nevnt fremfor alt ikke navn i denne forbindelse! La oss tie sammen og handle sammen!

Der er ikke andet at gjøre nu
end at holde ud,
staa vagt i mørket, men uden gru,
med tro på gud.
Her er dumpt, her er stilt, her er længsels vaande,
hver staar og lytter med halvkvalt aande, -
her er ventetider, --
indtil omsider
det rødner i luften med lyse drag :
det er handlingens dag !

Bjørnstjerne Bjørnson
(1868).

HVAD SLÅSS VI FOR ?

Vi slåss ikke for Johan Nygaardsvold eller Halvdan Koht, men for retten til selv å velge vår regjering. Vi slåss ikke for de gode eller dårlige lover vi hadde, men for rettsprinsippet, for grunnloven. Vi slåss ikke for å få tilbake vår trygge, borgerlige levestandard, men for retten til selv å forvalte hvad landet gir oss. Vi kjemper ikke mot den moderne teknikk, men mot maskinmennesket, som hverken kan tenke eller velge, men bare lystre; vi slåss for menneskeverdet. Vi hevder ikke at det norske folks moral stod på toppen den 8. april 1940, men vi ser at alle svakheter i det gamle er blitt ti-doblet under nazismen: aldri så vi slikt partistyre, slik korrupsjon, slike partiansettelser, slik klasseforskjell, slik mangel på fagfolk, slik løgnaktighet. Vi mener ikke at våre ledere var fullkomne, men vi ser hvordan de verste av den finner veien til N.S., og vi er opriktig talt litt glad over at søplet finner veien til søplebotten. Det kommer nok den dag da den skal tømmes. Vi slåss ikke for noget gammelt, men for noget splinter nytt: det norske folk sanlet i kjærlighet til Gud, konge og fedreland.

EN ADVARSEL.

Det er meget viktig at dette blir kjendt så langt som mulig :

Tyskerne er som man vet mestere i provokasjon. Det ansees på det rene at undtagelsestilstanden var lavet efter en plan av Heydrich, Tsjekkoslovakias böddel, og det er grunn til å vente et nytt forsök. Men det vil denne gang få en annen form: Hvis det i nær fremtid et eller annet sted i landet optrer soldater i uniformer som engelskmenn, så vær forsiktig! Det kan være tyskere! De kan på denne måte få et påskudd til å ta represalier som skal skremme voldsomt og som derfor vil foregå i en dertil skikket målestokk. Nærmere opplysninger kan ikke gis, men pass på !

BISKOP BEGGRAV

har gitt ut en ny bok på Aschehougs forlag. Det er blitt forbudt å anonsere den og det er forbudt å annelde den. Kjøp den og få.Deres venner til å kjøpe den. Den er det vel verd.

Vend.

OLJESITUASJONEN EFTER 4 MÅNEDERS KRIG I ØST.

Utdrag av svensk presse.

Tyske tropper har okkupert Stalino og fremrykningen har stanset op foran Rostov. Her er endestasjonen for oljeledningen som kommer fra Kaukasus og leverer olje til Donetz-bekkenets industri. Den tyske armés fortropper står således 300 km. i luftlinje fra Majkops oljefelter ved Sortehavet nordfor Kaukasus og omkring 650 km. fra Groznyj nær det Kaspiske hav og likeledes nordfor Kaukasus, og innpå 1000 km. i luftlinje fra Baku ved det Kaspiske hav sønnenfor Kaukasusfjellene. Disse tre oljefelter har i de siste år levert ca. 90% av den russiske oljeproduksjon, Majkop ca. 1.4 millioner tonn, Groznyj ca. 2.8 millioner tonn og Baku ca. 23.5 millioner tonn, tilsammen omkring 26 millioner tonn. Hele Europa uten Russland og England forbruker i fredstid ca. 22 millioner tonn. Det er altså først Baku som kan befri Tyskland fra bekymringer om oljetilførsler.

Eksakte tall om oljeproduksjonen i de av Tyskland okkuperte områder kan ikke skaffes. Fremfor alt savner man oppgaver over produksjonen av syntetisk brennstoff. Det er allikevel et faktum at det i hele Europa i 1939 ikke blev produsert mere enn 8 millioner tonn mineralolje, derav i Rumænien ca. 6 millioner tonn. Ved krigsutbruddet var den syntetiske produksjon i Tyskland, Italia og Frankrike tilsammen ikke fullt 3 millioner tonn. Aksemaktene har siden krigsutbruddet ved enorme anstrengelser øket produksjonen av syntetisk brennstoff, og ifølge amerikanske beregninger er muligens produksjonen nå oppe i 5 a 6 millioner tonn, herav i Tyskland 4 millioner. Aksemaktene disponerer over optimistisk beregnet, maksimalt 13.5 millioner tonn olje pr. år.

Oljeforbruket i det tysk okkuperte område idag beregnes som tidligere nevnt til omkring 22 millioner tonn i fredstid. Selv ved en nesten fullstendig eliminering av det civile forbruk av olje, kan forbruket allikevel p.g.a. industrien m.m. neppe trykkes under 7 a 8 millioner tonn pr. år, hvilket vil si at omkring 6 millioner tonn er til disposisjon for aksemaktenes krigsforbruk.

Hvor stor er da den militære konsumsjon?

I en sjøkrig er forbruket enormt, og den italienske flåtes uvirksomhet kan sikkert til en viss grad føres tilbake til oljeknapphet. Men endog aksemaktenes flåtes nedsatte aktivitet sluker vesnetlige kvanta olje.

En offensiv til lands stiller umåtelige krav til oljeforsyninger. Ifølge amerikanske eksperter beregninger kostet felttoget i vest i de 38 dager det varte, 1.5 millioner tonn av den tyske olje. Men de tyske tropper tok som bytte i Holland, Belgien og Frankrike 2 til 2.5 millioner tonn, og også i Polen og Norge fikk de olje, om enn i betydelig mindre skala. På vårparten 1941 blev aksemaktenes oljeforråd anslått å være 6, muligens 8 millioner tonn, iberegnet forrådene i Holland, Belgien og Frankrike. Amerikanske oppgaver satte beholdningene i Tyskland våren 1941 til 3 a 4 millioner tonn, men disse tall turde være for lavt beregnet. I vest brukte altså Tyskland i 38 dager på en front av 300 a 500 km. 1.5 millioner tonn olje, men i øst strekker fronten sig over 2500 km. I vest disponerte Tyskland forsyninger tett op til krigsfronten, og et utmerket jernbanenett. Og i vest blev det aldri, ifølge amerikanske oljeksperter, benyttet mere enn 120 divisjoner og aldri mere enn 3000 flyvemaskiner pr. dag. I øst på den russiske krigsskueplass har det under de fleste stridsdager sikkert vært mere enn 120 divisjoner i ildlinjen, Tysklands og de forbundnes innsats turde kanskje anslås til minst 200, muligens 300 divisjoner. En divisjon i bevegelse forbruker erfaringsmessig pr. dag ca. 180 tonn olje. Hvis man så går ut fra at aksemaktene på den samlede østfront daglig har 120 divisjoner i bevegelse, forbrukes dermed 21.600 tonn. Minst det samme kvantum går med til troppenes forpleining og ammunisjonstilførsel de første uker. Etterhvert er imidlertid avstanden fra forsyningsbasene blitt lenger og lenger, og regner man nu med en gjennomsnittsavstand av 1000 km. fra den polske og rumenske grense, vil fronttroppenes forsyningskolonner forbruke 40.000 tonn daglig. Landtroppenes krig koster således nå omkring 60.000 tonn pr. dag. Et jagerfly med 1000 hestekrefters motor bruker pr. time 250 kg. bensin, et bombefly med 2000 hester det dobbelte kvantum. Regner vi med at det daglig på den 2500 km. lange front benyttes minst 5000, muligens til og med 8000 fly, og at halvparten er jagere og halvparten bombefly, og at det flyves ialt 10.000 tømmer pr. dag, blir forbruket ca. 3500 tonn daglig, altså helt ubetydelig sammenlignet med landstridskreftenes forbruk. Det italienske tidsskrift "Rilazioni Internazionali" er kommet til et lignende resultat. Fascismens officielle organ fastslår at

stridshandlingene i øst krever mellem 50.000 og 60.000 tonn olje pr. dag, tilsvarende 1.5 a 1.8 millioner tonn pr. måned, d.v.s. 30 - 50% mere enn krigen i vest.

Hvis disse oppgaver stemmer overens med virkeligheten turde aksemaktenes oljeforråd efter 4.1/2 måneders krig i øst være anstrengt til det ytterste. Det er derfor rimelig å anta at Tyskland, ikke minst av hensyn til den oljestrategiske situasjon, vil se sig nødsaget til å innskrenke landoperasjonene i øst. Derimot er det knapt trolig at en stor flyoffensiv, som bare krever en tyvendel av den olje en landoperasjon forbruker, kommer til å utebli av samme grund.

NAZIST-RYKTER.

Nazistene har utspredd rykter om at statsminister Nygaardsvold er trådt tilbake. Det er løgn-rykter, beregnet på å svekke vår motstandskraft. Der er nogen mindre forandringer i regjeringen, som er blitt bekjentgjort fra London for lenge siden. Koht er trådt tilbake og Lie er blitt utenriksminister. Men ellers har kongen uttalt at han vil vende tilbake til Norge med den samme regjering som han forlot landet med. Det er riktig, ikke fordi denne regjering var fullkommen, men fordi det er det eneste lovlige. Vår regjering var nok altfor blåøiet før krigen, en feil den delte med hele folket. Men den har lært, og er nu den mest ansette og den mest virksomme av alle emigrantregjeringene i London.

FINNLANDS VALG.

Under overskriften "Finlands val" skriver Göteborgs Handels- og Sjöfartstidning den 4. november:

Finland har nu stått inför valet att återknyta förbindelserna med demokratierna och med demokratien eller att identifiera sina krigsmål med Tysklands. Den amerikanska regeringens hänställan til den finska att inställa krigshandlingarna mot Ryssland och sluta fred är den sista chans som erbjudes Finland att slippa krig med Storbritannien. Förenta Staternas hollning beror, nu och framdeles, av det svar Finland givar på detta fredsanbud.

Finland befinner sig i et svært läge. Det var mycket naturligt att landet önskade återvinna de landområden det i mars 1940 nödgades avträda till Ryssland. Möjligheten att återfå sagda områden utan krig undersöktes aldrig. Det förefaller icke osannolikt att Ryssland i det Trångmål, vari det tyska anfallot försatte det, hadde varit villigt att betale detta pris för en redbart iakttagen finsk neutralitet. Finland hade emellertid uteslutit denna möjlighet genom att mottaga tyska truppmassor månader innan tyskarna öppnade fiendtligheter. Förberedelserna för ett infal på ryskt område från Finland voro träffade långt före den 22. juni 1941. Att rysserna icke kunde godkänna en neutralitet som tillät tyskarna använda Finland som operasjonsbasis, är självklart. Den finska propagandaens försök att framställa de ryska motåtgärderna som et nytt ryskt överfall, var en tafatt advokatur.

Olyckligt var också marskalk Mannerheims proklamerande av vittgående erövringsplaner. Olyckligt var hans uttalande att han alltsedan det finska frihetskrigs slut planerat denne erövring. Detta ordande om att han lovet att icke sticka svärdet i skidan för när han erövrat hela Karelen, gav rysserna svart på vitt på att deras anklagelser mot Finland för fiendtlige avsikter gentemot Sovjet icke voro grundlösa. Minister Tanners tal under och efter pilgrimsfärden til Wien och Berlin voro också olyckliga. De voro stämplade av nazistisk ideologi. Det försök att slätta över som hans senaste uttalande utgjorde, kröntes icke med någon framgång. Slutligen var det beklagligt att Finland avbröt de diplomatiska förbindelserna med England.

Ingen bestrider att Finlands läge varit och är mycket svært. Ingen har lust att lasta det för dets handlingsätt. Det var bara att onödigt förvärra läget med uttalanden och åtgärder som icke betingats av situasjonen. Och nu står altså Finland inför det svåra valet att bryta med Tyskland och få fred med Ryssland, eller att få Storbritannien och i realiteten även Förenta Staterna till fiender. Valet innebär också ett avgörande för eller mot demokratien.

Vilka åtgärder Tyskland skulle vidtaga om Finland inledor fredsunderhandlingar med Ryssland, är svært att säga. En sak är hvad Tyskland skulle önska göra, en annan vad det kan göra. Dess läge er för närvarande ytterst allvarligt. Dess härar segrar alltjämt och förlora alltjämt folk. Förlusterna vid østfronten äro stora. Ju längre de tyska arméerna tränge in i Ryssland, desto större blir blod-

förlusten. De tyska segrarna få mer och mer karaktären av pyrrhos-segrar. Något slut på kriget kunna de icke framtvinga. Återtaga kunna de tyska trupperna icke. Den tyska härledningen behöver de finska, ungerska och rumänska hjälptrupperna. Å andra sidan är det tvivelaktigt om den förmår tvinga dem att följa med hur långt som helst. I samtliga nämnda länder ha folken tvungits av sina regeringar in i äventyret. Allt är satt på ett kort: den tyska militärens segerlycka.

Det är omöjligt att forutse vilka återverkningar en finsk aktion för fred med Ryssland under dessa förhållanden skulle få. Det voro ur tysk synpunkt onda tydor, om rättorna skulle börja lämna den ramponerade skuten. Och ännu äro de tyska härarna segerrika. De prestera det utomordentliga. Det är icke den militära ledningens och icke den menige mans skuld, att detta ödets obehagliga hidintill och icke vidare skymtar. Ingen duktighet förmår höja sig över den gräns som är satt för allt mänskligt.

Skall Finland helt göra det tredje rikets sak till sin, eller skal det finna en väg ur återvandsgränden? Det förra alternativet skulle betyda att Finland gjorde gemensam sak med den makt som låter avrätta norska arbetare på grund av deres trohet mot sitt land. Et brytande med Tyskland är förutsättningen för Finlands samhörighet med Norden.

Är det icke också förutsättningen för att Finland efter kriget skall bestå som fri stat?

DEN NYE JUSTITIARIUS.

Når justitarius Wærnes i Oslo Byrett måtte gå og svindleren Sverre Helliksen, som aldri har vært dommer og knapt nok regnes som jurist, kom i hans sted, har det en seltsom bakgrunn. Minister Riisnes vilde ha reist tiltale mot professor Holst for underslag. Ikke fordi det er noen grunn til å tro at professor Holst har begått noe underslag, men fordi professoren som bekjent har forlatt landet, og man vilde ha det svenske politi til å utlevere ham som forbryder. Det viste sig imidlertid umulig å få noen dommer i forhørsretten til å avsi den nødvendige kjennelse uten at det blev fremlagt beviser for underslag. Nu har imidlertid Oslo Byrett en dommer som tilhører partiet, Solveig Stang. Da hun ikke hadde tur, forlangte man at justitarius skuldé gi henne saken utenfor tur. Det fant Wærnes ingen grunn til, og måtte derfor gå på dagen. Svindleren Helliksen opnevnte så Solveig Stang, som ikke spurte efter beviser. Men imens var det hele blitt for sent. Professor Holst var ikke lenger i Sverige. Riisnes opnådde ikke noe annet enn å gi den norske dommerstand en anledning til å vise sin ubestikkelighet og sin fullkomne forakt for alle nazistiske trusler.

NORGES BONDELAG.

Bondelagets "enstemmige" tilslutning til NS blev forberedt på den måte at herrerne Jøger-Leirvik, Aksel Berger og sekretær Strand holdt et forberedende møte i Oslo. Her blev det besluttet å innkalle de styremedlemmer som man var sikker på. Dette "styre" blev innkaldt, og den "enstemmige" styrebeslutning kunngjort. Efter dette er bondelaget i full opløsning.

VET DE AT

Clemens August von Gaalen, riksgreve av Münster, biskop i Westphalen, i tiden 13. juli til 3. august holdt 4 veldige prekenes mot nazismen? Han talte mot den åpne kristendomsforfølgelse, mot Gestapos rettløshet, mot mordet på sinnsyke og epileptikere. Han nevnte navn på folk i menigheten som var blitt avlivet i de siste uker fordi de ikke var effektive nok. Man regner at det på denne måte er avlivet omkring 1/2 million tyskere, som på grunn av sykdom ikke er "nyttige" for staten. I det katolske Vesttyskland blir partimedlemmene betraktet omtrent på samme måte som vi ser på NS.

- Hitler for tiden er sterkt optatt med byggeplaner? Berlin skal holdt omreguleres. En psykiater vil kunne fortelle Dem hvad slike fantastiske byggeplaner er symptom på.

IDRETTSTIPPINGEN.

Første runde av den norske idrettstipping blev en veldig suksess som nazistene sikkert er meget imponert over. Mens førstepremien i den svenske tippetjeneste kan være oppe i ca. 70.000 kroner, var den i den norske 280 kroner Slik skal det være. Ingen god nordmann deltar i den nazistiske idrettstipping.

A 17
 V
 Kopier og send videre!
 Ekspl. /
 Arg. 1942
 O.V. Poth.
 Jfr. IX

Kopier og send videre! La iallfall dette eksemplaret gå videre og stadig videre!

T I D E N S T E G N

Nr. 1	Grunnlagt av O. Thommessen.	23. januar 1942.

GODT NYTT ÅR!

Vi kommer sent på det nye året, vi hadde lang - nødvendig - juleferie, men her er vi igjen og vi skal gjøre hvad vi kan for å gi våre lesere en saklig og nøktern nyhetstjeneste i 1942. Under vårt gamle motto "la oss tie sammen og handle sammen" ber vi våre lesere sammen med oss ta ansvar for at det norske folk samlet går inn for å vinne friheten tilbake, koste hvad det koste vil.

Det hev me lært er möda værdt:
 Å stri for det som var oss kjært:
 Og mann for mann me segja kan,
 Me elsker dette land.

So lang ei tid, so lang ei strid,
 Og endå lenger skal den bli,
 Men uredd stend i by og grend
 Ei vakt av norske menn.

Arne Garborg.

HVAD DE DÖDSDÖMTE LERER OSS.

Först lærer de oss at det værste som kan hende et menneske ikke er døden, men at han svikter sin plikt. Alle de som er blitt skutt har gått i døden uten klage eller frykt, men tvert imot fyllt av håb. En time för eksekusjonen gikk de siste 11 dödsdönte til skriftemål og til alters i fengselskirken nede på Akershus. Alle var preget av tro og tillitsfullhet, og var glad over at de hadde gjort sin plikt mot Gud, konge og fedreland.

Dernest lærer de oss ikke å hate. De ønsket ikke hevn, men rettferdighet. En av dem så til sine slektninger like för han blev fört bort: Hat ikke, men bygg Norge i kjærlighet.

Endelig lærer de oss - og det er det viktigste - at det er også vår plikt å sette livet inn. Våre soldater i England og våre allierte gjør det. Disse dödsdönte og mange, mange andre gjør det. Våre fiender gjør det også, ja endog de som reiser til den norske legion gjør det. Da går det ikke an at vi sitter hjemme og venter på at det skal komme noen over Nordsjøen og befri oss. Norge blir aldri mer et fritt land, om ikke vi her hjemme også er villig til å sette livet inn. Hver må gjøre sin innsats og ta en hvilken som helst risiko som er nødvendig, om det kan koste stilling eller frihet eller livet.

De som blir skutt döer for oss og istedet for oss. Deres innsats viser oss veien. Deres död roper på oss, at vi fyller rekkene bak dem.

Vi lyser fred over deres minne.

Vend.

KIRKENS STILLING I TYSKLAND IDAG.

Biskop Wurm av Württemberg har holdt en veldig tale ved et kirkemøte i Tyskland, hvor han sier klart fra om nazistenes antikirkelige politikk. De har avskaffet religionsundervisningen. De har utkaldt 60% av prestene til militærtjeneste. De har beslaglagt kirkelige eiendommer. De legger på alle måter hindringer i veien for kirkens arbeide, og har blandt annet nektet alle andakter, ja endog koralmusikk, på offentlige sykehus. "Jeg vilde ønske", sier biskopen mot slutten av sin præken, "at jeg i den vanskelige stilling som vårt land er i idag, kunde be dere ha tillit til ledelsen. Men jeg kan ikke."

NAZISTISK ERKEBISKOP I NORGE.

Sogneprest Beronka fra Hurum planlegger for tiden en reise til Finnland. Hensikten er blandt annet å få den finske erkebiskop Kailas ja til å medvirke ved ordinasjonen av en ny nazistisk erkebiskop her hjemme. Han skal komme etter biskop Stören i Trondheim, som tar avskjed til sommeren. Finnene kommer sikkert til å si nei.

Som vår første erkebiskop er utsett sogneprest til Grönland menighet i Oslo, Lars Frøyland. Han er grovstripet, men ikke medlem av partiet, så de tror vel det er lettere å svelge ham enn en av de prester som er medlemmer.

HURTIGUTDANNELSE AV NAZISTISKE LÆRERE.

Som bekjent har N.S. satt igang såkalte hurtigkurser til utdannelse av nazistiske "lærere". Kursene skal vare tre måneder, slik at tre kull skulde være utdannet innen høsten. Til sommeren skulde så tomme skruen settes på lærerne. De som ikke vilde sverge til den nye tid, skulde avsettes og erstattes med de hurtigutdannede. Adskillig interesse knytter sig derfor til disse kursene. De første åpnes i disse dager. N.S. hadde håbet på 500 deltagere. Etter sikkert forlydende har det meldt sig 50!

Det er idag mer enn noengang påkrevet at hjemmene støtter op om lærerne. Våre lærere fortjener det. Og det aktive samarbeide hjemmene skolen på demokratisk-kristent grunnlag vil i høieste grad underbygge motstanden mot forsøkene på å nazifisere våre skolebarn.

FRIVILLIG SKAL DET VÆRE.

N.S. har bestemt at alle statens embeds- og tjenestemenn skal være tvungne medlemmer av statens yrkesgruppe. Terboven har imidlertid foreslått at alle statens folk skal melde sig frivillig inn i N.S. De som ikke gjør det, skal avskjediges og fengsles.

Dette er hvad man forstår ved "frivillig" efter rettskrivningen av 1941!

OTTAWA-KONFERANSEN.

Det har vært fremsatt mange gjøtninger om hovedformålet med Churchills reise til Amerika. Et telegram til danske aviser løfter litt på sløret. Summen av disse uttalelser er:

Det er lykkes å komme til enighet om at vi skal ta Hitler først.

I samme retning går uttalelser fra Roosevelt, at hjelpen til England og Sovjet-Russland skal fortsette i stigende skala. Roosevelt uttalte: Med den ene hånd skal vi klare Japan. Med den annen skal vi gi stadig øket hjelp til våre forbundsfeller Storbritannien og Sovjet-Russland.

AKTUELL KRIGSBETRAKTNING.

Desember måned bragte en rekke store krigsbegivenheter. I fremtiden vil denne måneden formodentlig bli stående som den måneden da krigen snudde (svarende til august 1918). Det viktigste som hendte var:

Amerika (og Japan) trådte inn i krigen.

Den tyske retrett begynte i Russland.

Tysk/italiensk nederlag i Nord-Afrika.

Hitler overtok den direkte militære ledelse av den tyske hær.

Dette siste var ikke det minst viktige. Hvad enn de nærmere omstendigheter kan ha vært, så vidner dette ombyttet om en dyptgående krise i den tyske hær. Et slikt skifte i den øverste ledelse midt under en krig er alltid et tegn på at tingene ikke går efter ønske. Vi behøver bare å minne om de tyske hoverende kommentarer da man trodde at Timosjenko, Budjonni og Vorosjilov var avsatt (hvilket de ikke var).

Det har gått mange rykter i forbindelse med denne Hitlers "maktovertagelse". Men vi tror at den følgende fremstilling ligger sannheten nær:

Allerede i august var den tyske hærledelse klar over at det russiske felttog vilde bli en fiasko. Den meddelte dette til Hitler og gav ham tre måneder til å tilveiebringe en kompromissfred. Men Hitler vilde eller kunde ikke skaffe fred. I oktober forlangte så hærledelsen en "forkortning" av fronten, d.v.s. opgivelse av Norge og Finnland, rømning av Nord-Afrika, opgivelse av Italia undtagen Po-sletten. Hitler nektet å gå ned på det, han vilde ikke opgi noe av det han hadde vunnet, og forlangte fortsatt offensiv overalt. Hærledelsen hadde ønsket å stanse ved Smolensk, og hadde utarbeidet et memorandum som skulde forklare dette for det tyske folk: De russiske armeer var nu tilintetgjort, og dermed var den tyske hærs oppgave løst, det hadde ingen hensikt å fortape sig i det uendelige russiske run, o.s.v. (En del av dette memorandum fikk vi siden i fron av pressechef Dietrichs beryktede erklæring i oktober om at nu var Russlands militærmakt knust så den aldri kunde reise sig igjen. Bare oprensning gjenstod!) Men Hitler vilde ikke stanse ved Smolensk, han vilde erobre Leningrad, Moskva, Krim, Rostov, Kaukasus - olien! Hærledelsen gikk nødtvungent med, og 50 divisjoner (900 000 mann) blev overført fra Frankrike, Holland, Belgia og Norge og satt inn i øst, vesentlig mot Leningrad og Moskva. Samtidig rullet fronten videre fram i syd - Krim blev angrepet og man nærnet sig Rostov. Kommandanten på sydfronten var marskalk von Rundstedt. Han bad om forsterkninger, men fikk det svar at han hadde å ta Rostov med de styrker han hadde. Han bad igjen om forsterkninger med den begrunnelse at hans rekognoseringsfly hadde vist ham at Timosjenko samlet en stor hær øst for Rostov. Han fikk atter beskjed om å ta Rostov med de styrker han hadde. Han bad om at angrepet på Krim måtte opgis så han kunde få forsterkninger derfra, men fikk istedet ordre om å sette inn elitedivisjonen "Adolf Hitler". Han svarte: Har allerede satt divisjonen inn en gang. Setter jeg den inn en gang til, eksisterer ikke lenger noen divisjon "Adolf Hitler". Hitler blev meget fornærmet og spurte om han fortsatt ønsket å ta ansvaret for operasjonene. Von Rundstedt svarte nei. En ny general blev tildelt kommandoen. Etter 24 timer frala han sig ansvaret, og blev erstattet med en tredje, som klarte å trenge inn i Rostovs forsteder. Da kom Timosjenkos hær veltende, og tyskerne måtte rømme ut igjen, betydelig fortere enn de hadde trengt inn. Hærledelsen forlangte nu påny en forkortning av fronten - offensivene mot Moskva og Leningrad var imens gått istykker. Hitler nektet. Resultatet blev som vi vet: Hitler mottok generalenes avskjedsansøkninger, og måtte selv overta ledelsen.

Det er ikke bare marskalkene von Rundstedt, von Brauchitsch og von Bock som er blitt avsatt. En rekke andre generaler er også trått tilbake fra sine kommandoer, deriblandt general von Falkenhorst og general Dietl. Falkenhorst er nu atter i Norge, han har beholdt

kommandoen over styrkene her. Hvem som har overtatt kommandoen i Finnland, vites ikke.

Generalenes tanke da de "laget kabinettsspørsmål" var visstnok at Hitler derved skulde bli tvunget til å bøie sig og virkelig forkorte fronten, d.v.s. opgi Norge, Finnland, o.s.v. Som vi vet, er dette hittil ikke skjedd. Det vil nu neppe skje frivillig.

Vi husker allv den tyske V-kampanje isommer, med hovedslagordet : Tyskland seirer på alle fronter.

Nylig bragte Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning dagens krigs-telegrammer under en seks-spaltet fellesoverskrift :

Tyskland taper på alle fronter !

NORGES SELVSTENDIGHET.

I sin enestående, strålende, geniale og gigantiske tale i Bergen kom Quisling, ved siden av de gamle fraser som forekommer i samtlige hans taler, med en opsigtsvekkende nyhet : Norges selvstendighet er nu praktisk talt fullført ! Og det er jo sant. Norge er nu så fritt som Quisling kan gjøre det. Under budgettbehandlingen ihøst forekom en liten episode som karakteriserer våre uegennyttige og kraftige statsmenn, de såkalte ministres, makt. Minister Lunde forela Kulturdepartementets budgett for sine tyske kontrollører, og fremholdt i et lengre foredrag at hans departement måtte oprette 13 nye sekretær-stillinger med toppgasje, på grunn av det voldsomme arbeidspresset. En av tyskerne bemerket : "Tretten, det var svært mange; kan de ikke klare dem med litt færre?", hvorpå Lunde uttalte at han muligens kunde sløife en av stillingene. "Eller tretten", bemerket hans tyske chef tørt, og dermed blev det.

DANSKENE HOLDER MÅL.

Samholdet og innstillingen i Danmark later intet tilbake å ønske på noe hold, undtatt i N.S.-kretse, hvor frafallet er merkbart. Vår redaksjon hadde forleden anledning til å fordype sig i en dansk vittighetsavis, hvor den danske Quisling med sine 2 tilhengere var særlig fornøielig karrikert. Den tyske okkupasjonsmakt har således i Danmark tatt skrittet fullt ut og åpent erkjent den danske nazismes fallitt.

Tilslutningen til antikominternpakten var et hårdt slag for den danske befolkning, noe i likhet med hvad vi følte da tyskerne vilde tvinge stortingsmennene til å avsette vår konge. Det kom til alvorlige optøier i København med massearrestasjoner og 1 drept.

Seavenius' ulykkelige reise til Antikominternmøtet blev således optakten til en ny nasjonal vekkelelse der nede. Og tyskerne raser. Enda et håb som forsvant.

Vi anbefaler forøvrig å lese artikkelen om Danmark i siste nummer av "Monatsheft für Norwegen".

FETT-SITUASJONEN.

Vi har en stakket stund kunnet glede oss over meierismør i butikkene. Dette betyr dessværre bare at det nu er så godt som slutt på margarinen for en tid. Hvis sildefisket på Vestlandet slår til, kan vi regne med endel sildeolje i april måned, men inntil da kan det bli knapt med råstoff til våre margarinfabrikker. Derfor: Spar på smørret, ta tran, lev fornuftig, tren fornuftig, sov tilstrekkelig.

VÅR MORALSKE KAMP.

Krigen har utvidet sig til verdenskrig. Om kort tid vil det ikke finnes nøytrale stater, alle blir nødt til å velge for eller mot.

Som med statene, så med den enkelte. Også her i Norge, ja ikke minst her.

Norge er i krig med Tyskland. Dette altoverskyggende faktum kan ha trådt litt i bakgrunnen hos den enkelte, som i det daglige sliter med trivielle problemer - mat, lys, ved, tobakk Disse glensomme vil snart komme til å våkne op, og nok så ublidt. Der er ikke plass for nøytrale i Norge. De som mener sig å være det, de arbeider med eller mot sin vilje på fiendens side.

N.S. har hittil forsøkt å hverve medlemmer mer eller mindre frivillig. Det er blitt en fiasko. Om ikke lenge vil vi se dem begynne med tvang i stor målestokk. De er allerede begynt med sin nye taktikk. De nekter å godta lagers utmelding av den nazifiserte lægeförening. De nekter å godta læreres utmelding av tilsvarende foreninger. Lærerne skal stilles stolen for døren, de skal få valget mellem å gå inn i partiet (muligens avgi en hundsk lojalitetserklæring) eller få avskjed. Studentene skal søkes tvunget inn i nazistiske organisasjoner, og skal derved mot sin vilje innrulleres i nyordningen, o.s.v.

Der finnes den som ikke ønsker å se disse fakta i øinene, folk som har mistet overblikket i dagens små bekymringer eller folk som i all stillhet ikke ønsker å ta den risiko som nu engang følger med dette å være i krig. Disse folkene sier: La oss fremfor alt ikke utfordre! Vi er et okkupert land, og vi må finne oss i litt av hvert. Man kan da ikke forlange av oss at vi skal risikere stillingen? Mot organisert tvang nytter det ikke å protestere. Hvad gjør det i grunnen om man melder oss inn i N.S.? Det skjer mot vår vilje, og i vårt hjerte er vi like gode nordmenn.

Det kan nu engang ikke nytte å kjenpe våbenløse mot vebnede styrker. O.s.v. Hertil er å si: All motstand koster. Men den nytter også. Vi er ikke våbenløse. Samler vi oss, og står vi fast, så er vi 99% av det norske folk. Vi kan med henrykkelse undvære N.S., men N.S. (og tyskerne) kan ikke undvære oss, hvis de skal holde livet i Norge gående.

N.S. må i ren selvopholdelsesdrift, ved hvilke som helst midler, skaffe flere navn i sine medlemsprotokoller. For det første av hensyn til sine tyske herrer, for å vise at de er virksomme tjenere. Men for det annet (og det begynner å bli viktig for dem) må de skaffe så mange navn der at vannet kan bli grumset, linjene utvisket, forat det kan bli vanskeligt mulig å finne de egentlige medlemmene, de virkelige skyldige, på oppgjørets dag. At den dag kommer, begynner flere og flere av N.S. å ane.

Denne plan må vi krysse med alle de midler som står til vår rådighet. Vårt løsen er Samhold og motstand. Jo mere samhold, jo bedre motstand - og jo mindre risiko for den enkelte også.

Men en viss risiko må, bør og skal vi løpe. Er vi ikke villige til det, så har vi tapt på forhånd. For glem ikke det - våre motstandere, de løper risiko. De tyske soldater våger sitt liv - med eller mot sin vilje; men de våger det. Gestapo har sitt liv eller sin fremtid forbrutt hvis de taper. Og våre hjenlige N.S. er som rotten i et hjørne. De følte sig som hevnerer, herrer og triumfatorer (samtidig som de nød å være slaver for sine egne fine herrer). Nu er de angstbitere. Ansikt til ansikt med disse motstandere er vi dømt til å tape, og tape ynkelig, hvis vi ikke selv vil ta noen risiko.

Noen av oss risikerer å tape stillingen en stund, andre kan komme til å sitte inne noen uker eller måneder. Men rundt om i verden våger millioner av mennesker livet for vår felles sak. Så meget dårligere er ikke vi enn dem, at vi skulde opgi kampen fordi vi trues med fengsel eller tap av erhverv.

Vi vet at vår sak vil seire. Og for det endelige resultat spiller

Vend!

det kanskje ikke noen avgjørende rolle hvordan vi her hjemme oppfører oss. Man det spiller en avgjørende rolle for oss selv. En ting er å få igjen friheten som en gave fra oven. Noe helt annet er det å kjempe for den sammen med andre frihetskjemper og få den igjen som resultat av en felles kamp. Et folks fremtid er folkets eget verk. Det gjelder alltid, men mest i folkets sjebetime. Og nu har vi vår sjebetime.

Hold sammen! Gjør motstand!

INNSAMLING AV ULLTØI ?

Fra vel underrettet hold meddeles at tyskerne i de siste dager har forsøkt å presse igjennom tvangsinnsamling av ulltøi ved forordning av departementet. Hvis ikke Ravner og hans departement etterkommer den tyske ordre, kan det tenkes at tyskerne selv forordner innsamlingen.

TYSK NERVÖSITET OVER "STRANDHUGGENE".

Landssettingen av norske og britiske tropper på Vågsøy blev en hard påkjennning for de tynnslitte tyske nerverne. Ophisselsen var almindelig, og tok flere steder nærmest form av panikk. I Bergen stod i flere dager 4 kvadrater med dampen oppe, klar til å evakuere det tyske forvaltningsapparat. Det samme var tilfelle i Åndalsnes. I Ålesund gikk den tyske hovedstyrke ombord i en 5000-tonner, som blev senket like etterpå.

I kystbyene blev garnisonene satt i alarmberedskap. Til og med innlandsbyen Kongsvinger merket sterke dønninger efter "strandhugget". Og i Larvik (!) patruljerte soldatene med opplantede bajonetter.

Nervösiteten forundrer oss ikke. I hele høst er Norge systematisk blitt tappet for tyske tropper. Den tyske "omnøbleringstaktikken" med stadige forflytninger av troppene har prøvet å skjule dette for oss. Men nå er ingen lenger i tvil. Fra det ene sted efter det andre meldes det nå "tomme brakker". Alt tyder på at vi blir et "gjestfritt" land om ikke lenge, hvad enten "gjestene" blir jaget ut, eller Ostfronten sluker dem.

SENKNINGER AV NORSK TONNASJE.

Vi beklager å måtte meddele våre lesere at "Black Prince" ligger senket i Danzigs indre havn. "Black Watch" flyter fremdeles, men er losji-skib for tyskerne i Finnmarken. De to tidligere Newcastle-båter "Blendheim" og "Besheim" er som bekjent begge senket. Videre vil det være de fleste bekjent at "Kong Ring" blev senket nordpå ved nyttårs-skiftet med 267 tyskere og hele mannskapet undtatt donkeymanner. 3 malnbåter blev senket i Vestfjorden for ca. 14 dager siden. Det har også vært oplyst at "Nordland" og "Kong Harald" blev senket under engelskennenes landstigning i Lofoten. Dette er imidlertid ikke tilfelle, men maskineriet i begge båter blev ødelagt, slik at de ikke vil kunne benyttes til tyske transporter, forhåpentlig så lenge krigen varer. Nordenfjeldske og Bergenske danpskibsselskaper har i det hele måttet ofre en flerhet av sine båter i disse to krigsår.

30000 norske sjøfolk våger daglig livet for oss! Vi har ikke lov å glemme deres familier som sitter igjen her hjemme!

Vi skal i neste nummer såvidt mulig bringe en oversikt over arrestasjoner i 1942.

LEVE KONG HAAKON OVER ET FRITT NORGE!

duplikat 21
Mappe 2
Ekspl. 2
Årg. 1942
Q.V.
Jfr.

Kopier og send videre i La iallfall dette eksemplaret gå videre og stadig videre!

T I D E N S T E G N
Nr. 2. | Grunnlagt av O. Thommessen | 25. februar 1942. | 33. årg.

REDAKTÖR OLA THOMMESSEN,
"Tidens Tegn"s grunnlegger, døde 10. februar. En hovedlinje i hans mangeårige virksomhet i pressens tjeneste var kampen for åndsfrihet og Norges rett og selvstendighet. Det er en linje som "Tidens Tegn" vil sette sin ære i å fortsette.

STRID FOR FRED.

Ja, lat oss strida, og lat oss tru,
og byggja med tankar ei bivrande bru,
til den heilage, høge framtid.
Me lever midt i ei villmannstid
med blinkande knivar og nevestrid,
og livet er som ein bloddraum.

Men vita skall me og vona visst,
at änd må virka på troll tilsist,
og vit på den vargevillskap.
So lat oss tru og strida som menn!
For trui er, som det skrive stend,
den makt som vinner på verdi.

Arne Garborg.

STATSAKTEN PÅ AKERSHUS.

Professor Segerstedt i Göteborgs Handels- og Sjøfartstidning skriver i en ledet den 2. februar bl. a. følgende:

Genom en "statsakt" på Akershus har major Quisling förklarats vara Norges Ministerpresident. Han har icke ernått ställningen som regeringschef på det sätt som Norges grundlag föreskriver. Ur författningens synpunkt är hans utnämning av noll och intet värde. För sin befordran har han att tacka den tyska militär-makt som härtagit hans land. Han är ministerpresident på Berlins nåd. Det norska folket erkänner honom icke.

Statsakten ägde rum på Akershus. Där har i forna dagar ett stycke av Norges historia utspelats. Där dräptes män, som kämpat för Norges frihet. Där höll Kung Kristian engång hov.

"Martyrblod med sädens kräfte,
såd fra Norges ulivs särdag,
som trehundred år däråfter,
sprat ved Eidsvolds Værk en vårdag."

De många som nu fått låta sina liv i Norge för den regims skull, som herr Quisling går tilhanda, äro också et utsäde, som i sinom tid skall växa upp och bära frukt. Denna gång skall det icke dröja 300 år innan grodden spirar.

MOBILISERINGEN

av det norske folk til aktiv deltagelse på Tysklands side er nazistenes nærmeste mål. Derfor fant tyskerne på å gjøre Quisling til en slags ministerpresident. Det skulde gi ham rett til å mobilisere.

Antagelig får vi ikke våben, men blir utskrevet til arbeide i rustningsindustrien og bak fronten, dels her, dels i Russland. For å forberede dette, driver de med andre "lover". Ungdomstjenesten som tvangsorganiserer barna, lærersambandet som gjør det samme med lærerne og andre lover som er på trappene, f. eks. tvangsorganisering av sakførere, har den ene hensikt: å samle folket i baser hvor de så siden kan plukke oss enkeltvis.

Lette sammen med utnyttelse av svingningene i krigssituasjonen, f. eks. Singapores fall, skulde da være nok til å knække den indre front. Det må derfor bli en stor skuffelse for Quislingene å oppdage at den indre front er sterkere enn noensinne. Vi er nå drevet dit hen at vi ikke kan viko. Nå gjelder det å lyde Gud mer enn mennesker.

Biskopene har sagt klart fra at ungdomstjenesten går mot Guds lov i det fjerde bud, som gir foreldrene ansvar for barna. Lærerne nekter å medvirke i ungdomstjenesten og å stå i lærersambandet. Andre yrker følger efter. Foreldrene ser at skole og kirke her går i brodden for dem, og yder all tenkelig støtte. Vi kan ikke utlevere våre barn til denne hedenske propagandamaskine. Vil nazistene mobilisere

Vend!